

7 VERANTWOORD VERDUURZAMEN

Natuurrampen, zoals extreme droogte of verwoestende overstromingen, hebben ons wat te zeggen: leven en handelen wij wel in lijn met Gods bedoeling? Ten diepste zijn het waarschuwingen van God om mensen op te roepen tot een omkeer, bekering tot God. Die notie geeft, juist ook in onze tijd, perspectief. Er is geen reden tot wanhoop of doemdenken. Gods schepping, dus ook het klimaat, is en blijft in Zijn handen. Tegelijk bepalen onder meer deze natuurrampen bij de vraag: wat zijn de gevolgen van ons doen en laten voor de mensen om ons heen, de natuur, voor Gods schepping?

Consuminderen

Wij, Nederlanders, zoeken ons geluk vaak in consumeren en nog eens consumeren. Dit legt een groot beslag op de natuur en onze leefomgeving. Het gebruik van olie, kolen en gas zorgt voor teveel CO2 in de atmosfeer. Het gebruik van bijvoorbeeld plastic verpakkingen zorgt voor microplastics in rivieren en zeeën. We streven naar circulariteit: het verantwoord omgaan met grondstoffen, materialen en energie. Een beter milieu begint daarom bij ons eigen consumptiegedrag. Matigheid, en dus een forse besparing op grondstoffen- en energiegebruik is nodig! De overheid moet daar zelf in vooropgaan, door bijvoorbeeld bij wegebouw in te zetten op circulariteit. Maar ook moet de overheid burgers en bedrijven daarbij helpen en zo nodig grenzen trekken. Het goedkoper maken van arbeid en het zwaarder belasten van consumptie draagt hieraan bij.

Realisme

Richting het jaar 2050 moet het gebruik van fossiele brandstoffen zoveel mogelijk afgebouwd worden. Niet alleen vanwege schadelijke gevolgen, maar ook omdat het verstandig is om niet meer afhankelijk te zijn van dure import uit onbetrouwbare landen.

Het beleid op dit punt moet realistisch zijn: haalbaar, betaalbaar, met behoud van een betrouwbaar energie-

GEEF ONDERNEMERS RUIMTE EN PERSPECTIEF

Toen wij als onderneming flink investeerden in duurzaamheid, bleek dat de netbeheerder onze aardwarmtepompen en zonnepanelen niet kon aansluiten op het net. Ook het afstemmen en bijstellen van de juiste hoeveelheid vermogen was omgeven door veel belemmerende wet- en regelgeving.

Als ondernemer wil je rentmeester zijn, maar je ervaart het spanningsveld tussen deze verantwoording en de praktische uitdagingen en hoge kosten. Regel één bij ondernemen is: financieel gezond blijven. Ambitieuze doelen voor verduurzaming zijn belangrijk, maar de haalbaarheid moet ook reëel zijn en geen bedreiging vormen. Investeer in het energienet. Geef ondernemers ruimte en perspectief om stappen te kunnen maken!

Aart de Bruin, DB Keukens

systeem. Zo is het onverstandig ons blind te staren op tenminste 55% reductie van de CO2-uitstoot in 2030. Cruciaal is dat het overbelaste energienet op orde wordt gebracht. Pas dan zijn bedrijven ook echt in staat om te elektrificeren. Dat betekent concreet investeren in extra stroomkabels, meer transformatorstations en waterstofleidingen, met een stikstofvrijstelling hiervoor, maar ook ruimte om energie te delen, bijvoorbeeld op een bedrijventerrein. Knellende wetgeving die creatieve oplossingen blokkeert, moet spoedig worden aangepast.

Om ervoor te zorgen dat onze energievoorziening ook op de langere termijn kan blijven draaien, zijn investeringen nodig in onderwijs, innovatie, energiebesparing, groot-schalige energieopslag (met zo min mogelijk schaarse grondstoffen) en verbreding van de energiemix. Bij dat laatste moet gedacht worden aan onder meer geo- en aquathermie, kern- en getijdenenergie en biogas.

Handen uit de mouwen

Een zorgvuldige verduurzaming van onze energie- en grondstoffenvoorziening is nodig. Dat kan op verschillende manieren.

Het is onrechtvaardig als huishoudens die minder te besteden hebben door de huidige crisis opgezaaid worden met onbetaalbare rekeningen en verplichtingen, bijvoorbeeld voor installatie van een warmtepomp. De SGP wil juist meer budget voor en inzet op grootschalige isolatie en verduurzaming van huizen en kantoorpanden bijvoorbeeld. Gebouwgebonden financiering en goedkope leningen zijn een belangrijke voorwaarde hiervoor.

Er zijn nog veel lege daken waar zonnepanelen op kunnen. Die zonnepanelen horen niet op goede landbouwgronden. Om over te schakelen op zonnepanelen, moet de terugverdientijd voor degene die investeert aantrekkelijk blijven. Daarbij is een prikkel nodig om zoveel

mogelijk zonnestroom direct zelf te gebruiken. 'Subsidiering' ten laste van de samenleving dient voorkomen te worden.

Bij verduurzaming van de industrie en de energievoorziening speelt het Europese emissiehandelssysteem een belangrijke rol. Die CO₂-prijs moet omhoog. Eenzijdige nationale heffingen en andere maatregelen die het onze bedrijven onnodig moeilijk maken, moeten voorkomen dan wel vergezeld worden van gerichte financiële steun voor verduurzaming.

Een vraagstuk dat veel meer aandacht verdient, is de sterk stijgende vraag naar schaarse metalen, afkomstig uit China of van dubieuze winning in Afrikaanse mijnen. Het onderstreept de noodzaak om in te zetten op besparing, recycling, innovatie en gebruik van energiebronnen en -opslagtechnieken die minder schaarse metalen nodig hebben.

VERDER WIL DE SGP:

- ▶ verlaging van de milieu-impact van datagebruik en datacenters, die gigantisch veel energie slurpen en koelwater nodig hebben;
- ▶ een belasting op het lozen van onbenutte restwarmte;
- ▶ naast inzet op nieuwe (kleine) kerncentrales, onderzoek naar getijdencentrales in de Noordzee, in combinatie met kustverdediging en verplaatsing van start- en landingsbanen van Schiphol naar zee;
- ▶ dat de geluidsregels voor windparken worden aangescherpt;
- ▶ een hogere belasting op vliegen, en minder vluchten, om te beginnen in de nachtelijke uren en op zondag;
- ▶ een verbod op vrachtverkeer op zondag, zoals dit ook in enkele andere Europese landen geldt;
- ▶ een btw-vrijstelling voor het openbaar vervoer. Kinderen moeten gratis mee kunnen reizen. Zo wordt het voor gezinnen aantrekkelijker om de trein in plaats van de auto te nemen;
- ▶ verlaging van het btw-tarief voor het repareren van apparaten naar 9%, dit om ervoor te zorgen dat producten en apparaten langer mee gaan, net zoals vroeger;
- ▶ minder gebruik van ruwe grondstoffen door verplichte toepassing van recyclaat, het eenvoudiger aanmerken van bewerkte afvalstoffen als nieuwe grondstof en het belasten van het gebruik van ruwe grondstoffen;
- ▶ dat de voorwaarden voor lozingsvergunningen voor de industrie worden aangescherpt.